

Nr 500.

Av herr **Andersson** i Igelboda, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 271, angående lönereglering för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. statliga undervisningsanstalter m. m.

I proposition nr 271 har Kungl. Maj:t föreslagit, att såväl arbetslärare som arbetslärarinnor vid landets blindskolor skola placeras i 15:e lönegraden. En jämförelse med motsvarande lärarebefattningar inom andra läroanstalter synes giva vid handen, att denna löneplacering icke giver full rättvisa åt ifrågavarande befattningshavare. Sålunda äro lärarinnorna i kvinnlig slöjd vid läroverken och seminariernas övningsskolor placerade i 16:e lönegraden. Arbetslärarnas och arbetslärarinnornas arbete inom blindundervisningen måste dock anses betydligt mera betungande än slöjdlärarinnornas vid läroverken och seminarierna. Enligt stadga för läroanstalter för blinda äro sålunda arbetslärarna vid institutet å Tomteboda skyldiga att undervisa 36 till 40 timmar per vecka och arbetslärarna vid hantverksskolan i Kristinehamn för blinda män 40 till 42 timmar.

Att de senare ha ett större antal timmar har sin grund däri att någon tillsyn över eleverna ej behöver förekomma vid hantverksskolan för manliga blinda, emedan eleverna där äro inackorderade i familjer ute i staden.

Arbetslärarinnorna vid institutet å Tomteboda och hantverksskolan i Växjö för blinda kvinnor äro skyldiga att undervisa 30 till 33 timmar per vecka.

Den faktiska undervisningstiden är för närvarande 31 timmar i veckan för arbetslärarinnorna och 36 timmar för arbetslärarna, men därtill kommer att såväl arbetslärarna vid institutet som arbetslärarinnorna vid institutet och hantverksskolan i Växjö äro skyldiga att utöva tillsyn över eleverna, vilket arbete sträcker sig icke blott över hela läsåret utan omfattar jämväl sön- och helgdagar samt fridagar liksom även jul- och påskferier.

Dessa arbetslärare och lärarinnor ha sålunda att handleda de blinda upp till 20 års ålder och däröver samt därvid giva dem en sådan omfattande och fullständig utbildning, att de efter slutad skolgång skola helt eller åtminstone delvis kunna leva på sitt arbete. Detta kräver betydlig yrkesskicklighet och ständig strävan att följa med sin tid på arbetsmarknaden. För arbetslärarinnorna vid blindskolorna fordras därför minst samma kompetens som för slöjdlärarinnorna vid läroverk och seminarier, ehuru detta ej är föreskrivet i stadgan, och därtill kommer, att dessa lärarinnor i regel måste underkasta sig ytterligare utbildning för att kunna fullgöra sin viktiga uppgift. Det synes därför riktigt och rättvist, att nämnda arbetslärarinnor placeras

i samma lönegrad som lärarinnorna i slöjd vid läroverk och seminarier, eller 16:e lönegraden.

Vad arbetslärarna beträffar är deras undervisningstid 5 timmar längre än arbetslärarinnornas, vilket givetvis måste kräva en något högre löneplacering än de sistnämnda. Jag finner därför skäligt och riktigt, att nämnda arbetslärare placeras i 17:e lönegraden.

Betydelsen av att för de blindas undervisning erhållas de mest kompetenta befattningshavare, som stå att uppbringa, torde vara uppenbar. De blinda barnen måste större delen av sin uppväxttid vara borta från hemmet. En omfattande och väl tillrättalagd tillsyn och fostran under denna tid är av största betydelse för en utveckling i rätt riktning. Det arbete, som för detta ändamål måste utövas av lärare och lärarinnor, blir ett stort tillskott utöver den vanliga undervisningen, vilken redan den med elevernas förefintliga lyte är påfrestande nog. Lärarna inom blindundervisningen äro sålunda nödsakade att ägna all sin tid och allt sitt intresse åt eleverna och kunna följaktligen icke såsom många andra lärare förskaffa sig extra inkomster. Med hänsyn därtill och för att bereda möjlighet att för blindundervisningen anskaffa fullt kompetenta arbetslärare och arbetslärarinnor anser jag, att dessa böra givas en något bättre löneplacering än den av Kungl. Maj:t föreslagna.

Då antalet arbetslärare vid landets blindskolor endast är 6 st. och arbetslärarinnornas antal 11, kan ett bifall till vad jag sålunda föreslagit icke komma att medföra någon alltför stor höjning av statens utgifter för lärarlöner, och någon konsekvens för andra undervisningsområden torde ett bifall till förslaget ej medföra.

På grund av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta placera arbetslärarinnorna vid institutet å Tomtebodas och hantverksskolan i Växjö för blinda kvinnor i 16:e lönegraden samt arbetslärarna vid institutet å Tomtebodas och hantverksskolan i Kristinehamn för blinda män i 17:e lönegraden.

Stockholm den 1 april 1937.

Martin Andersson,

Igelboda.